

Данило Поштарук: «Ми хочемо, щоб Лесю Українку ставили в Європі»

Данило Поштарук.

Волинський академічний обласний театр ляльок уже не вперше гостинно відчиняє свої двері для фестивалних програм. 1995 року цей театр спільно з Міжнародною спілкою діячів театрів ляльок (UNIMA) започаткував міжнародний фестиваль вертепів «Різдвяна містерія». 17–22 вересня нинішнього року в Луцьку відбувся новий фестиваль – Всеукраїнський театральний фестиваль вистав за п'єсами Лесі Українки, приурочений до 140-річчя з дня народження письменниці. Про перебіг фестивалю розповідає засновник Волинського театру ляльок, його директор та художній керівник, режисер близько десяти вистав театру **Данило Поштарук**.

Розмову вела Марія Тетерук

– **Хто організатор фестивалю, чия була ініціатива його проведення?**

– Це довга історія. Рівно 20 літ тому, до 120-річчя з дня народження Лесі Українки, наш театр поставив «Лісову пісню», а Волинський драматичний театр ім. Шевченка – «Бояриню». Спільно ми спробували тоді провести перший фестиваль і сподівалися, що він матиме продовження. Але, на превеликий жаль, почалася криза, всі ті матеріальні скрути, – і фестиваль зачах. Минулого року ми створили оргкомітет з відзначення 140-річчя з дня народження Лесі Українки і сторіччя драми-феєрії «Лісова пісня». Я був членом того оргкомітету і вніс пропозицію про відновлення фестивалю, яку всі підтримали. Пропозиції про проведення фестивалю в приміщеннях Театру ляльок і Драматичного театру та паралельних заходів у Волинському університеті ім. Лесі Українки були схвалені Міністерством культури, яке спільно з обласною держадміністрацією виділило на них кошти.

– **На яку публіку орієнтувався фестиваль? Я бачила на виставах чимало школярів та молоді.**

– Оскільки було заплановано по 3–4 вистави на день, сподіватися на те, що квитки розкуплять, у нашому невеличкому місті було б марно. Тож, оскільки проведення фестивалю було повністю профінансоване, ми вирішили зробити його благодійним. Квитки не продавали, а просто роздавали запрошення: в університети, школи; письменникам, художникам, літераторам, – інтелігенції. Частина запрошень залишили в касі. В результаті – всі зали були переповнені.

– **За якими принципами відбувався добір учасників?**

– На фестивалну афішу ми зібрали 19 вистав. 20-та додалася поза планом: за кілька днів до початку фестивалю мені зателефонували друзі з Хмельницького театру ляльок з проханням додати до програми невеличку річ за листами Лесі Українки. Таким чином, наш глядач мав змогу побачити 20 вистав. Загалом ми запросили всіх, хто ставить Лесю Українку. Проводили фестиваль без журі. Не визначали, хто кращий, хто гірший, – ніяких перших місць у нас немає¹. Хочемо вклонитися всім за те, що вони взялися за роботу над творами Лесі Українки; подякувати їм з надією запросити наступного разу, бо хочемо, щоб цей фестиваль був постійним.

– **Наскільки це ймовірно?**

– На відкритті фестивалю виступав з вітанням наш губернатор, Борис Петрович Климчук. Після нього промовляв я і сказав, що, оскільки губернатор нас підтримує, то, думаю, буде правильно, якщо ми попросимо його підтримати нашу ідею проводити фестиваль і далі. Всі, хто був на площі, заплодували. Бачу, і Борис Петрович

аплодує, значить, думаю, фестиваль буде (сміється). Потім він уже ввечері зі сцени сказав, що цей фестиваль стане на Волині постійним.

– **Чи є в Луцьку інші театральні фестивалі, присвячені Лесі Українці?**

– Щорічно відбувається фестиваль Хорового мистецтва за творами Лесі Українки. Як відомо, Леся Українка сама записувала тексти і ноти народних пісень, також багато пісень написано на слова Лесі Українки (гадаю, жоден український композитор не пройшов повз її поезію). В положенні того фестивалю сказано, що учасники зобов'язані виконати два чи три твори Лесі Українки, а далі – на власний вибір. Крім того, у Волинській області вже 11 років проводиться літературний фестиваль «Лісова пісня» на березі озера Нечимного поблизу села Скулин (недалеко звідти був маєток Косачів у Колодяжному). В одному з листів Леся Українка згадує, що її маленькою водили на те озеро і залишали ночувати в скулинського дядька Лева. Так, дядько Лев – це історична особа. Це місце їй весь час пригадувалося, вимагало про нього написати, з чого й постала зрештою «Лісова пісня». Щорічно в серпні, коли, як відомо, Леся завершила «Лісову пісню», там збираються поети, письменники, актори показують уривки з вистав Лесі Українки. Минулого року було аж три театри: обидва наших і Львівський театр ім. Лесі Українки.

– **Які ваші сподівання на майбутнє театрального фестивалю?**

– Ми сподіваємось, що на наступних фестивалях буде ширшою географія учасників. Бо я вважаю, що кожен український театр мусить доторкнутися до геніальних творів Лесі Українки. Але вони, на жаль, в Україні непопулярні. А ми хочемо, щоб вони йшли в Європі, – не будуть вони йти в Європі, якщо в нас не йдуть. Треба спочатку освоїти нам, а потім поступово інтегрувати їх у західну театральну практику. Вистава «Камінний господар», котру було показано в перший день фестивалю, – це вже перший паросток того, про що я кажу. Режисер із Варшави Веслав Рудзький поставив у нас цю виставу, потім на прощання сказав: «Даниле, я закохався у вашу Лесю Українку!» Значить, є надія, що в нього те зернятко проросте і він десь поставить цю чи якусь іншу виставу, – спадщина в Лесі Українки велика. Завдяки таким паросткам через деякий час Леся Українка, можливо, займе місце на театральних афішах Європи поряд із Ібсеном, Шиллером, Шекспіром та іншими геніальними іменами.

1. Всіх учасників було нагороджено Дипломами за художнє втілення творів Лесі Українки на сцені [прим. автора].